Gemeente Bergen op Zoom

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U24-006475	Datum	16 augustus 2024
Uw brief		Beh. door		Doorkiesnr.	
Onderwerp:	Memorie van toelichting: insprekers 4 juni jl. en addendum anterieure overeenkomst	Afdeling	Ruimtelijke Ontwikkeling en Vergunningverlening,	Bijlage(n)	3

Beste leden en burgerleden,

Inleiding
In de agendacommissie van 20 juni 2024 is het college van Burgemeester en Wethouders verzocht om voor de commissievergadering (28 augustus 2024) een memorie van toelichting op de inspreekbijdragen van 4 juni 2024 en om een toelichting op de aanvullende anterieure overeenkomst te verzorgen. De memorie van toelichting vindt u in bijlage 1. In deze brief gaan we in op de algemene strekking van de inspraakbijdragen en het addendum.

Woord vooraf
Voordat we de memorie van toelichting bespreken, willen we stilstaan bij het reeds gelopen proces. Er is namelijk een lang besluitvormingsproces vooraf gegaan om te komen tot voorliggend raadsvoorstel (RVB24-0015). Bij de behandeling in de gemeenteraad zijn daarbij een aantal belangrijke momenten aan te wijzen. Deze hebben wij hieronder voor u uiteengezet. De behandeling van het voorstel in de commissie Ruimte Duurzaamheid en Economie (RDE) op 28 augustus 2024 en in de raadsvergadering van 5 september 2024 zijn het sluitstuk van dit proces. Voor een uitgebreider overzicht verwijzen wij maar bijlage 2.

- Op **11 januari 2022** is in de beeldvormende vergadering voorkeurslocatie **BOZ-01** voorgelegd.
  Naar aanleiding hiervan zijn extra dialoogronden gehouden met de noordelijke buurtschappen en is een nieuwe locatie **BOZ-04b** op haalbaarheid onderzocht.
- Op **10 maart 2022** is vervolgens het besluit genomen om **BOZ-02** aan te wijzen als voorkeurslocatie.
  Tevens is een amendement aangenomen met daarin een maximale inspanningsverplichting voor TenneT op meerdere onderdelen. Hierna is het plan verder uitgewerkt.
- Op **26 oktober 2023** lagen 2 raadsvoorstellen voor:
  - Een initiatiefvoorstel met daarin de intrekking van locatie BOZ-02 en een opdracht aan het college om een nieuwe voorstel voor te leggen met voorkeurslocatie, met inbegrip van **de Spie**. Het initiatiefvoorstel is verworpen.
  - Het voorstel om het ontwerpbestemmingsplan op basis van **BOZ-02** in procedure te nemen. Dit voorstel is geamendeerd aangenomen. Het amendement zag toe om de resultaten van de geluidonderzoeken nader te duiden.

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

- Op **12 juni 2024** is in de commissie RDE het voorstel, waarin het gewijzigde bestemmingsplan op basis van **BOZ-02** ter vaststelling wordt aangeboden, geagendeerd. Naar aanleiding van een aangenomen ordevoorstel is de behandeling uitgesteld
- Op **28 augustus 2024** vindt in de commissie RDE de uitgestelde behandeling plaats van het gewijzigde bestemmingsplan op basis van **BOZ-02**.

A. Insprekers beeldvorming 4 juni 2024

Uit de inspraakbijdragen zijn een aantal onderwerpen ter herleiden.

1. Insprekers voelen zich onheus bejegend;
2. Verloop van het participatietraject;
3. De Spie;
4. Communicatie met omwonenden;
5. Impact op melkveehouderijbedrijf;
6. Het grondverwervingstraject;
7. Een initiatief voor een batterijopslag;
8. Noodzaak van het station.

Wij verwijzen voor een volledige toelichting naar bijlage 1 bij deze brief. Hieronder geven we per punt een toelichting.

1. <u>Insprekers voelen zich onheus bejegend</u>

Dit is nooit onze bedoeling geweest. Wij hebben in de bewonersbrief van d.d. 28 mei 2024 aangegeven dat de onderbouwing die in de zienswijzen en door insprekers is verstrekt op onderdelen feitelijk onjuist is. Hiervoor is in de zienswijzebeantwoording en in het raadsvoorstel de onderbouwing terug te vinden. Gezien de complexheid van de materie kunnen wij ons voorstellen dat niet alle feiten juist zijn verwoord. Dit is geen verwijt van liegen. Liegen doet men immers volledig bewust en met opzet; daar is in dit geval zeker geen sprake van. Wij hechten eraan om eenieder goed en volledig voor te lichten. Zo heeft u alle informatie tot uw beschikking om tot een besluit te komen.

De tijd en energie die de indieners en insprekers in hun (zienswijze)reactie hebben gestoken, evenals hun betrokkenheid, waarderen we en verdient respect.

Gesprek met insprekers

Wij hebben op 22 juli jongstleden gesproken met insprekers 1 t/m 4 samen met een 5e omwonende. Bij dit gesprek was de burgemeester, de portefeuillehouder en de ambtelijke ondersteuning aanwezig. De burgemeester leidde het gesprek. Insprekers hebben hun gevoel toegelicht dat zij zich weggezet voelen als leugenaars. Portefeuillehouder heeft vervolgens hierop gereageerd en aangegeven dat wij slechts doelden op feitelijke onjuistheden – en lichtte dat toe aan de hand van een voorbeeld. Verder gaven de aanwezigen aan dat wat hen betreft de argumenten voor de Spie voor zich spreken en verder onderzocht moeten worden. Ze geven aan dat zij herhaaldelijk het Spie onderzoeksrapport hebben opgevraagd, maar dat dit niets heeft opgeleverd. Portefeuillehouder geeft aan dat de locatie weldegelijk grondig is onderzocht waarbij keer op keer blijkt dat de Spie niet haalbaar is. Dat de onderzoeksinspanningen niet bij elkaar zijn gebundeld en in een rapportvorm zijn verwerkt, verandert niets aan de inhoud. Vervolgens heeft hij benadrukt dat alle ingekomen argumenten (waaronder die voor de Spie) zorgvuldig zijn beoordeeld en beantwoord in de reactienota zienswijzen. Het overleg heeft niet tot inhoudelijke overeenstemming geleid. Wel is de algemene ervaring dat het goed is dat het gesprek is gehouden.

2. <u>Verloop van het participatietraject;</u>

Er is een uitgebreid participatietraject gevoerd. De insprekers vinden dat de ingebrachte ideeën tijdens het participatietraject niet op waarde zijn geschat. De omgevingsdialoog en het participatietraject zijn in **paragraaf 3.4.1 'Procedure en participatie'** op pagina 5 t/m 8 van **bijlage 1a 'Reactienota zienswijzen** Bestemmingsplan

Hoogspanningsstation Halsteren' behorende bij het raadsvoorstel 'Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Hoogspanningsstation Halsteren' (**RVB24-0015**) uitvoerig beschreven. Voor een duiding citeren wij de 2e alinea onder het kopje 'Omgevingsdialoog landschappelijke inpassing'.

"In deze sessies zijn door de deelnemers een aantal ideeën naar voren gebracht. Zo zijn er meerdere manieren van landschappelijke inpassing onderzocht en verkend. Onder andere zijn scenario's van verdiepte aanleg van het station en aanleg met een waterkerende dijk rondom het station bekeken. Steeds weer bleken deze scenario's of niet haalbaar of te veel nadelen te hebben ten opzichte van het scenario waarin het station verhoogd wordt aangelegd. Hierdoor kregen de deelnemers het gevoel dat hun bijdrage niet op waarde werd geschat. Het tegendeel is waar. Alle ingebrachte ideeën zijn serieus bekeken en uitgewerkt. Daar is veel tijd ingestoken. Dat niet alle ideeën haalbaar blijken is slechts de uitkomst van gedegen onderzoek. Het is geen onwil."

3. <u>De Spie</u>

Insprekers vinden dat hun argumenten voor de locatie de Spie geen gehoor vinden. Alle ingebrachte argumenten voor locatie de Spie zijn onderzocht en beoordeeld. In **paragraaf 3.4.2.1 'Locatie De Spie'** op pagina 12 t/m 16 van de **Reactienota Zienswijzen** is de haalbaarheid van locatie de spie uitvoerig beschreven. Hierbij is zelfs een eigen paragraaf geweid aan de gronden die zijn aangevoerd in de zienswijzen onder het kopje 'Ingediende zienswijzen'.

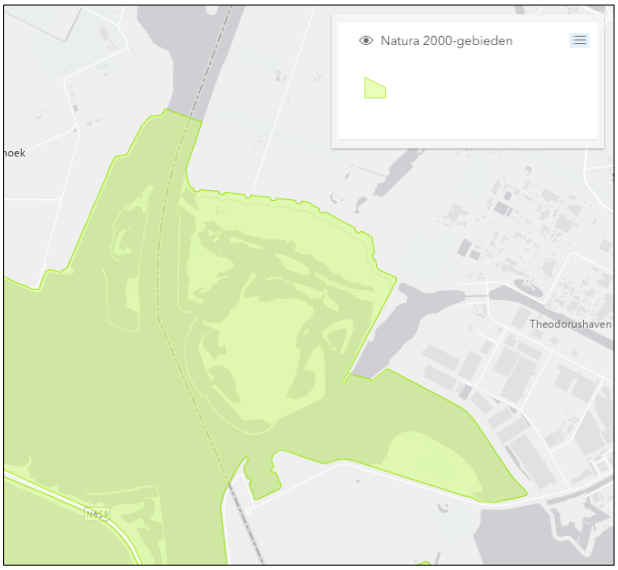
De no go's die gelden voor de locatie zijn onderbouwd in zowel de zienswijze beantwoording, het raadsvoorstel en ook in verzonden brieven. Ze strekken zich uit over meerdere onderwerpen. Hieronder gaan we dieper in op de no go ten aanzien van werkzaamheden in Natura 2000 en NNB.

Natuur Netwerk Brabant (Lange Water), Natura 2000 (Zoommeer)

(Bouw)werkzaamheden in NNB gebied het Lange Water is enkel mogelijk volgens het 'nee, tenzij' principe. Belangrijk voor de Spie is de volgende tenzij: 'nee, tenzij er geen ander alternatief is'. Het zelfde geldt voor (bouw)werkzaamheden in het Natura 2000 gebied Zoommeer (waaronder de Princesseplaat). Als er een alternatief is dan is medewerking aan de ingreep in het NNB / Natura 2000 gebied uitgesloten.

Brief provincie

Indieners van zienswijzen en insprekers doen voorkomen alsof voorgaande bespreekbaar zou zijn. Wij hebben een brief van de provincie ontvangen waarin zij het tegendeel beweren. Deze brief van de provincie, waarin zij hun standpunt over werkzaamheden binnen NNB / Natura 2000 verwoorden, zenden wij u separaat toe.

Afbeelding 1: Natura 2000

Afbeelding 2: Natuur Netwerk Brabant

4. Communicatie met omwonenden

Insprekers geven aan dat zij vinden dat er weinig communicatie is geweest de afgelopen maanden. Tijdens de zienswijzebeantwoording is de tijd genomen voor een zorgvuldig beantwoordingsproces. Wij beseffen dat dit niet altijd zichtbaar is. Gedurende deze fase van het proces is het niet gebruikelijk om gesprekken aan te gaan met afzonderlijke indieners uit respect voor de overige indieners. Communicatie vindt plaats zodra de officiële beantwoording gereed is. Dan wordt een ieder **tegelijkertijd** geïnformeerd. Dit is direct na de agendacommissie van 27 mei gebeurd. Pas toen was het duidelijk wanneer en onder welk agendapunt het onderwerp werd behandeld. Verder verwijzen wij naar bijlage 3 bij deze brief. Hierin is een overzicht gemaakt van contactmomenten. Zowel bij de locatiekeuze als in de bestemmingsplanprocedure zijn er vele contactmomenten geweest. Zowel ambtelijk als bestuurlijk.

5. Impact op melkveehouderijbedrijf;

De melkveehouder heeft gronden in het plangebied. Deze gronden zullen verworven moeten worden. Hiermee zijn ze niet meer inzetbaar voor zijn bedrijf. Dat heeft gevolgen voor zijn bedrijfsvoering. Welke impact dat heeft, is op voorhand niet in te schatten. Aan de andere kant zullen de gronden voor een bepaald bedrag worden verkocht. Hiermee is het mogelijk om nieuwe investeringen te doen. Ook hiervan is niet op voorhand te zeggen wat de mogelijkheden zijn. Nu al stellen dat dat een bedrijf niet meer levensvatbaar is in de huidige vorm, komt ons inziens te vroeg, nu het grondverwervingstraject nog lopende is.

6. Het grondverwervingstraject

In diverse vragen komt naar voren dat het grondverwervingstraject ‘opgeschort’ zou zijn. Of dat het traject moeizaam verloopt. Grondverwerving bij een nieuwe ontwikkeling in het buitengebied is een gevoelig traject. Aan de ene kant worden grondeigenaren geconfronteerd met een nieuwe ontwikkeling die impact heeft op zowel hun leefomgeving als op de bedrijfsvoering. Aan de andere kant staan de initiatiefnemers voor de opdracht om de gronden te verwerven. Dat dit traject doorloopt doorgaans meerdere fasen. Die fasen verlopen soms rustig en zitten soms in een versnelling. Grondverwerving heeft zijn tijd nodig. Het is goed om alle partijen een kans te geven om er minnelijk uit te komen.

Wij zijn geen partij in dit grondverwervingstraject. Dat neemt niet weg dat wij ons bewust zijn van deze impact. Het is een traject dat voor een langere periode de nodige spanningen met zich brengt, nog los van de daadwerkelijke impact op werken en wonen. Daarom hebben wij met TenneT aanvullende afspraken gemaakt. Wij verwijzen naar het volgende

citaat uit **Bijlage 7 'Brief - Addendum anterieure overeenkomst'** behorend bij het raadsvoorstel 'Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Hoogspanningsstation Halsteren' (**RVB24-0015**):

"vanuit menselijke maat, redelijkheid en billijkheid is dan ook afgesproken om in samenwerking met gemeente een verkenning uit te voeren voor de (on)mogelijkheden voor (strategische) grondverwerving".

7. Een initiatief voor batterijopslag

Een grondeigenaar / initiatiefnemer met een verzoek voor een batterijopslag op dezelfde gronden die zijn bedoeld voor de landschappelijke inpassing van het hoogspanningsstation, geeft aan dat het initiatief niet van de grond komt door het 'systeem' (bureaucratie). Grondeigenaar doet voorkomen alsof het initiatief grote kans maakt. Daarbij gaat hij voorbij aan de volgende feiten.

Het initiatief is niet in behandeling is genomen vanwege regionaal gemaakte afspraken. Met omliggende gemeenten is afgesproken dat verzoeken voor batterijopslag die in strijd zijn met het bestemmingsplan en die een nieuwe aansluiting nodig hebben op het netwerk, worden geweigerd. Verzoeken worden pas in behandeling genomen als er nieuw regionaal beleid is. De provincie Noord-Brabant neemt hierin het voortouw. Zij formuleren eerst hun standpunt over dit onderwerp. Op basis daarvan worden in RES-verband onderlinge afspraken gemaakt.

Hiermee wordt een soortgelijk proces doorlopen als bij windparken of zonnevelden waarmee grootschalige batterijopslag is te vergelijken. Ook daarover zijn afspraken gemaakt binnen RES verband (versie 1.0) of worden afspraken gemaakt in het vervolgtraject (RES versie 2.0). Grondeigenaar spreekt van bureaucratie maar wij hechten veel waarde aan goede ruimtelijke afstemming met buurgemeenten. Daarbij hebben wij ons te houden aan regionaal gemaakte afspraken.

Verder is het bestemmingsplan Hoogspanningsstation Halsteren en de hiermee samenhangende landschappelijke inpassing, in een vergevorderd stadium van de procedure (vaststelling). De gemeenteraad heeft al 2 maal de locatiekeuze en de landschappelijke inpassing voor deze ontwikkeling, bekrachtigd.

8. Noodzaak van het station

De diverse netbeheerders, TenneT, Enexis en Stedin, maken in hun inspraakbijdragen melding van netcongestie en lange wachtlijsten van bedrijven en maatschappelijke instellingen die wachten op een aansluiting op het elektriciteitsnetwerk. Kijken we naar onze eigen bedrijventerreinen dan wordt dat beeld bevestigd.

In het project Grote Oogst werken we samen met de bedrijven op industrieterreinen Theodorushaven, Noordland en de Poort aan diverse verduurzamingsopgaven zoals als energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. In de afgelopen jaren hebben we hierover met de bedrijven continue gesprekken gevoerd. In deze gesprekken hebben de bedrijven steeds hun zorgen geuit over de krapte op het elektriciteitsnetwerk.

Vanwege het substantiële energiegebruik op deze industrieterreinen heeft de inzet van elektriciteit bij de verduurzamingsopgave een hoge prioriteit. In dit kader is in opdracht van het bedrijfsleven een onderzoek/pilot uitgevoerd. Hieraan hebben de 5 grootste internationale bedrijven qua werkgelegenheid op genoemde bedrijventerreinen deelgenomen. De conclusie van de pilot is dat de grenzen van de netwerkcapaciteit zijn bereikt. Er is geen ruimte op het elektriciteitsnetwerk om de gevraagde verduurzamingsmaatregelen van de bedrijfsvoering te realiseren.

Naast de 5 deelnemende bedrijven aan de pilot heeft zich nog een extra groep van 12 bedrijven op dit industrieterrein bij ons gemeld. Zij wensen hun bedrijfsvoering te elektrificeren maar kunnen dit nu niet vanwege het gebrek aan capaciteit op het elektriciteitsnetwerk. De leveringszekerheid en betaalbaarheid van elektriciteit is van essentieel belang voor het gevestigde bedrijfsleven en daarmee ook voor de directe werkgelegenheid. Dit onderschrijft de boodschap van de netbeheerders en de noodzaak van uitbreiding van de netwerkcapaciteit.

B. Addendum Anterieure overeenkomst

Op basis van de ingekomen zienswijzen met aanhoudende zorgen zijn in het verlengde van de anterieure overeenkomt aanvullende afspraken gemaakt. Het gaat hierbij om afspraken over planning, geluidsaspecten, landschappelijke inpassing en de verkenning van (strategische) grondverwering.

Voor de volledige inhoud verwijzen wij naar **Bijlage 7 'Brief - Addendum anterieure overeenkomst'** behorend bij het raadsvoorstel 'Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Hoogspanningsstation Halsteren' (**RVB24-0015**). Hieronder bespreken we kort de nieuwe onderdelen.

1. Geluidsaspecten

Het nieuwe onderdeel van het addendum is de structurele monitoring van de geluidniveaus. Er zijn afspraken gemaakt over:

- Doen van een 0-meting vooraf
- Meten van meerdere frequenties
- Vervolgmetingen, afgestemd op de gefaseerde realisatie van het station
- Indien overschrijding van de kaders dreigt, neemt TenneT maatregelen om toekomstige overschrijding te voorkomen

2. Landschappelijke inpassing

In deze paragraaf zegt TenneT toe de landschappelijke inpassing versneld aan te leggen. De versnelling zit hem in het volgende:

- De realisatie van de landschappelijke inpassing start van de aanvang van de bouw
- De landschappelijke inpassing als volledig aangelegd bij de afronding van de bouw
- Dit is een versnelling van de aanlegtermijn met 3 jaar.

3. Verkenning (strategische) grondverwering

Wij maken ons bewust van de impact die het grondverwervingstraject heeft. Het is een traject dat voor een langere periode de nodige spanningen met zich meebrengt met daadwerkelijke gevolgen voor zowel wonen als bedrijfsvoering. Daarom hebben wij hier met TenneT aanvullende afspraken over gemaakt. Zie ook onze toelichting in deze brief onder punt A6.

De afspraak in het addendum luidt: *"vanuit menselijke maat, redelijkheid en billijkheid is dan ook afgesproken om in samenwerking met gemeente een verkenning uit te voeren voor de (on)mogelijkheden voor (strategische) grondverwerving"*. Wij volstaan met dit citaat en kunnen in het belang van de lopende grondverwerving, geen verdere inhoudelijke mededelingen doen.

Tot slot

Voorgaande duiding is een dwarsdoorsnede van de volledige memorie van toelichting. Met deze duiding geven wij aan dat alle reacties en argumenten van omwonenden, serieus zijn genomen. Ze zijn zorgvuldig onderzocht, beoordeeld en vervolgens beantwoord. Dit geldt voor alle doorlopen fasen van het traject, zoals de omgevingsdialoog, de participatie landschappelijke inpassing, de bestemmingsplanprocedure of het inspreken in de raad. Het feit dat wij extra afspraken hebben gemaakt met TenneT voor een betere borging van de belangen van omwonenden, bevestigt dat. Wij constateren dat dit niet zo door de insprekers wordt gevoeld.

De toelichting maakt duidelijk wat de achtergronden zijn van de gemaakte keuzes. Het geeft duiding aan de bijdragen van de insprekers tijdens de beeldvorming van 4 juni 2024. Hiermee heeft u een volledig beeld, en alle informatie om tot een besluit op dit dossier te komen.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

mr. Drs. Ing. M. van Vliet

burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal